

Módszertani Hírlevél

Közép-Magyarországi Regionális Szociális Módszertani Intézmény

1033 Budapest, Miklós u. 32. Tel: 06-1-388-8920

e-mail: modszertaniintezmeny[kukac]maltai.hu

web: www.maltai.hu/kmomodszertan

Tartalom

1. **Pszichiátriai és szenvedélybeteg közösségi és nappali csoportok szakmai napjai 2010-ben, összefoglaló a szeptember 29-i rendezvényről**
2. **Alapszolgáltatási munkacsoportok szakmai napjai - Beszámoló**
3. **A Magyar Máltai Szeretetszolgálat modell értékű programjai**

Pszichiátriai és szenvedélybeteg közösségi és nappali csoportok szakmai napjai 2010-ben, összefoglaló a szeptember 29-i rendezvényről

A pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátását végző, alapszolgáltatást nyújtó intézmények, illetve szolgáltatók (közösségi ellátások, nappali ellátások illetve alacsonyküszöbű szolgáltatások) 5 szakmai munkacsoportja 2010-ben összesen 11 alkalommal találkozott, átlagosan 10-15 fő résztvevővel, illetve egy alkalommal az összevont szakmai napon 60 fő vett részt a programon.

Szeptember 29-én az közösségi és nappali ellátásokban dolgozók számára közös szakmai napot tartottunk Mosoly utcai Rendezvénytermünkben, kb. 60 fő részvételével. Szakmai napunk címe a következő volt: Rehabilitációs szükségletek és rehabilitációs munka a megváltozott munkaképességű személyekkel a pszichiátriai és a szenvedélybeteg közösségi és nappali ellátásokban.

A témában jártas, meghívott szakemberek segítségével a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási és szociális rehabilitációs

szükségeiről, a számukra nyújtott szolgáltatások lehetőségeiről gondolkodtunk közösen.

Dr. Kenderfi Miklós, a Gödöllői Szent István Egyetem docense volt a szakmai nap moderátora, aki a Szent István Egyetem REMENTOR programját mutatta be, a mentorok képzésének tartalmáról és tapasztalatairól beszélt.

A következő előadó, Dr. Barakonyi Eszter, a Pécsi Egyetem adjunktusa a komplex rehabilitációt a kárfelelősség szempontjából járta körül.

Balog Lajos, a KMRMK Rehabilitációs Osztály főreferense a Munkaügyi Központ és a civil szervezetek szerepét, munkájuk kapcsolódásának pontjait mutatta be a komplex rehabilitáció folyamatában.

Bieliczky Edit foglalkozási referensként a gyakorlati szakember tapasztalatairól és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztathatóságának nehézségeiről beszélt beszédes című előadásában: „Amikor a fogaskerekek elakadnak...”.

A nap utolsó előadójaként Vécsey Adrienne, a Civil Nonprofit Kft. ügyvezetője tartott ismertetést a náluk folyó széles körű munkarehabilitáció folyamatáról és a tapasztalataikról - külön kitérve a pszichiátriai és szenvedélybetegek munkavállalókra.

A hallgatóságból többen is hozzászóltak a témához, illetve kérdéseket fogalmaztak meg az előadásokhoz kapcsolódóan, de az előadók között is többször megvalósult a „kerekasztal beszélgetés” egy-egy felmerülő kérdés kapcsán.

[Képek a 2010. szeptember 29-i szakmai napról...](#)

Alapszolgáltatási munkacsoportok szakmai napjai - Beszámoló

Utolsó hírlevelünk óta 3 szakmai nap is megrendezésre került. A szeptemberi szakmai napok témája a „Minimum elvárások, protokollok és sztenderdek a házi segítségnyújtásban” volt. A szakmai napok két részből tevődtek össze. Az elméleti részben igyekeztünk összefoglalni a jogszabályi előírásokat úgy, hogy megpróbáltuk közben kicsit más szemszögből nézni őket. Fontosnak tartottuk, hogy úgy tekintsünk a házi segítségnyújtásra, mint egy szolgáltatás, amelynek színvonala részben azon múlik, hogy a jogszabályi normáknak megfelel-e az intézmény, illetve szolgáltató működése. Ezeknek a - sokszor túlzónak tűnő - elvárásoknak és a jogalkotóknak első sorban az a céljuk, hogy a szolgáltatások az ellátottak érdekeit maximálisan figyelembe véve és tervezhetően, tervezetten,

valamint átláthatóan működjenek. Külön szót ejtettünk a személyi és tárgyi feltételekről, melyek nagyban befolyásolják az ellátások színvonalát.

A második, gyakorlati rész célja az volt, hogy a mindennapi életben előforduló helyzeteket modellezzük és azokra használható protokollokat, eljárásrendeket írjunk. A visszajelzések alapján ezek nagyon hasznosnak bizonyultak, sok érdekes információval gazdagodtunk a csoportok beszámolóitól és többen kedvet kaptak, hogy az intézményükben folytassák az itt megkezdett munkát.

Szeptember 28-án került megrendezésre a demens személyek ellátását feldolgozó összevont szakmai napunk. A témát nagyon nagy érdeklődés övezte, így jövő év elején újra megszervezésre kerül majd szakmai konzultáció formájában.

A témát bevezető előadás megtartására dr. Szabó Lajos klinikai szakpszichológust kértük fel. Az előadás a demencia kórképről és a demens hozzátartozót gondozó családokra nehezedő terhekről adott hasznos információkat. Egyben azt is megmutatta, milyen nagy szükség van ezen a területen a szociális alapellátás nagyobb szerepvállalására. A nemzetközi kutatások azt mutatják, hogy a 75 év feletti 20-25%-át érinti a demencia és a demens idősök 80%-a otthonában él, családjára ellátására szorul. Ezeknek a családoknak nem csak a gondozásban, de lelkiileg is támogatásra van szükségük, egyfajta komplex ellátásra lenne szükség, ami a család egészének segítségét tud nyújtani.

Szintén nagyon fontos elméleti téma volt az ellátottak jogainak megismerése, különös tekintettel a demenciával küzdők speciális problémáira. Számos hasznos információt hallhattunk Ipacs Piroska ellátottjogi képviselőtől, amit minden ellátási formában hasznosítani lehet.

Ezt követően elméletben és - sokak örömeire gyakorlatban is - megismerkedhettünk a demens betegek mozgásterápiájával, melyet a Pesti úti Idősök Otthona munkatársai dolgoztak ki Jónásné Sztruhár Izabella vezetésével. Fontos tudni, hogy a demencia szinte minden stádiumában okoz mozgáskoordinációs problémákat, megnehezítve az addig egyszerűnek tűnő feladatokat is. Ezen sokat lehet javítani tornával, de fontos, hogy a gyakorlatok egyszerűek és érdekesek legyenek egyben, valamint sikerélményt okozzanak. A Pesti úti Idősök Otthona a mozgásterápia mellett számos más képzést is tart demencia területén, melyeket az alapszolgáltatásokban dolgozó kollégáknak is ajánlunk.

A délutáni részben két gyakorlatorientált előadást hallhattunk a demens ellátottak foglalkoztatásáról Baltás Adrienn, a Pesti úti Idősök Otthonának munkatársa és Szilágyiné Szalay Szilvia, a XXII. kerületi Szivárvány Idősök Klubja klubvezetőjének elmondásában.

Az előadások anyagai és egy ötletlista a demens klubokban használható játékokról és feladatokról letölthető a honlapunkról.

[További képek a 2010. szeptember 28-i szakmai napról...](#)

A szakmai nap alatt a rendezvényterem előterében kiállítást szerveztünk a régióban működő 6 idős klubjának részvételével. Ezúton is köszönjük a kiállításon való részvételt az Újbudai Önkormányzat Egyesített Szociális Intézményének, a pilisi Idősök Klubjának, az Érd Önkormányzata Szociális Gondozó Központnak, a Vadgesztenye Szociális Intézménynek, a Pomáz Város Szociális Szolgáltatási Központnak és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kelta

utcai Idősök Klubjának!

[További képek a Kiállításról...](#)

Az utolsó alkalmakat szintén összevontuk, mivel szeretnénk volna közösen lezárni és egy kicsit megünnepelni az elmúlt évet és a műhelysorozatot. A szakmai napra november 24-én került sor, több mint 100 fő részvételével. Fő témánk a „Minimumelvárások és protokollok az idősek klubjában” volt és emellett Kovácsné Ökrös Ágnes, módszertani csoportvezető bemutatta a várható jogszabályváltozások fő irányait. Ezt az év lezárása és tortával való „megünneplése” zárta. Ezúton is köszönjük az aktív részvételt, a közös gondolkodást és a sok pozitív visszajelzést!

A jövő év más struktúrában fog zajlani. Megmaradnak a munkacsoportok, de mellette lesznek vezetői munkacsoportok is az intézményvezetőket érintő kérdések megbeszélésére, hasznos információk és jó gyakorlatok átadására. Összességében a munkacsoportok ülései különválnak majd az akkreditált képzéstől és első sorban az aktuális témák megvitatására szolgálnak majd, a résztvevők által javasolt témákban. Mindezeket részletesen meg fogjuk beszélni az első összevont szakmai napon, ahol a jogszabályváltozásokról tartunk majd ismertetést. Ennek időpontja: 2011. január 26. (szerda) 9-12 óra. Helyszíne: 1131 Budapest, Mosoly utca 27.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat modell értékű programjai

Modellprogramjaink által alkalmazott szociálpolitikai stratégiák megoldást kínálnak eddig igazából nem, vagy nem kellő mértékben kezelt problémákra. E „stratégiai váltás” során felkínált programjaink, modelljeink olyan keresztény üzeneteket hordoznak, mint „Befogadás”, „Elfogadás”, „Megtartás”. E fogalmak beemelése a társadalom „tudatszintjébe” - reményeink szerint - erősíti a társadalmi szolidaritást, átformálja az emberek gondolkodásmódját, mélyíti a rászorulóknak irányába megnyilvánuló felelősségérzetet.

Programjaink főként a mélyszegénységgel érintett, slumosodott területeken nyújtanak hiánypótló szolgáltatásokat azoknak a rászorulóknak, akiknek túlnyomó többsége a nem megfelelő lakás mellett súlyos munkavállalási és megélhetési gondokkal, etnikai kirekesztéssel is sújtott, társadalmi hátrányai pedig olyan mértékűek, melyekkel önerőből, vagy a meglévő szociális támogató rendszer segítségével képtelenek megküzdeni.

A telepi / slumos körülmények között lakók élet- és lakáshelyzetének javítását célzó intézkedések tervezésekor minden esetben a helyi igények feltárására, a közösség erejére építünk. A telepek élhetővé tétele mellett az arra kész, és képes családok mobilitására is figyelmet fordítunk.

Valamennyi helyszínen olyan komplex programokat valósítunk meg, amelyekkel a felmerülő szociális problémákra fókuszáló ad hoc lépések helyett hosszú távú, fenntartható megoldási stratégiát dolgozunk ki és valósítunk meg. Tevékenységünk alapja az aktív, állandó szociális munka a célterületen, a célcsoport lehetőségeihez mért legteljesebb bevonása a munkafolyamatokba.

- **TORONYHÁZ PROGRAM - VESZPRÉM**
nagyvárosi vertikális szegregátum

A korábban virágzó épület mára „Pokoli torony” néven híresült el a településen, mivel az épület jelenlegi állapota nagyon leromlott, szinte minden folyosóablak ki van törve, korlátok leszaggatva, össze-vissza vezetett áramvezetékek, víz és fűtés-csővek, leszakított ajtók, szétvert vécék, zuhanyzók, csapok tarkítják a bútorokkal, ruhákkal torlaszolt folyosókat melyekre a családsegítő szakemberei is csak rendőri kísérettel mennek be.

A tízzintes épület 6 lakott szintjén kb. 85 db, 17-32 m²-es lakásában él kb. 164 személy, a többi szint egyelőre üres, lakhatatlan, miközben, az épület kb. 7-800 fő lakhatását biztosíthatná, mely egy átlagos falu lélekszámának felel meg.

A 1976-77-ben Veszprém város szélén épült tízzintes legendás épületkomplexum az építőiparban dolgozók munkásszállójaként működött, a rendszerváltás után összeomlott, a tulajdonos építőipari vállalatot és a szállót is privatizálták.

Az épület, a lakások lelakott állapotba kerültek, és mivel eléggé kint volt a városból és igen kicsi (17-18 m²) lakások voltak benne, olcsón lehetett értékesíteni. Sokan befektetésként vásárolták meg és kiadták, sokszor „válogatlanul” mindenkinek.

Egyelőre információs pontot működtetünk a házban, annak érdekében, hogy a szegregátumban élő helyi lakosok hozzájussanak az alapvető szolgáltatásokhoz. Feladatunk a toronyház közegészségügyi helyzetének javítása, az életveszély-elhárítás, a közösség megerősítése, valamint olyan szociális szolgáltatások bevezetése, mint a családok átmeneti otthona, vagy krízislakások kialakítása.

- **BEFOGADÓ FALU PROGRAM - TARNABOD, ERK**
szegregált kistelepülés

Célunk a Heves megyei Tarnabod településen évtizedek óta fennálló társadalmi hátrányok - az iskolázatlanság, munkanélküliség, a mélyszegénység, a rossz strukturális ellátottság, rossz egészségi állapot és az ezekhez kapcsolódó pszicho-szociális problémák - enyhítése, egyéni megküzdési módok kialakításának segítése, valamint közösségi cselekvési programok generálása, melyek hosszútávon segíthetik a közösség jólétét, és mintát, eszközöket adnak a helyiek kezébe problémáik enyhítésére.

Tarnabod lakóit falubusz járat biztosításával, képzések és közösségi programok szervezésével, a háztáji gazdálkodás újraindításával támogattuk. A program keretében 2006-ban megvalósult óvoda-bővítés korábban nem is remélt előrelépés a faluközösség számára.

A közhasznú foglalkoztatás hosszú távon nem jelent megoldást a munkavállalók számára, ezért a Magyar Máltai Szeretetszolgálat „Befogadás” Np. Kft. létrehozásával 30 munkavállalónak állást biztosító, elektronikai bontó üzemet alakítottuk ki, melyet 2006 óta működtetünk, biztos bevételhez juttatva a helyi lakosokat.

[Bővebben...](#)

- **TABÁN REINTEGRÁCIÓS PROGRAM - MONOR**
kisvárosi szegregátum

A Tabán egy jellemzően fiatal felnőttek által lakott szegénytelep, ahol sok gyermek él. A szegénytelepen összesen 60 háztartás van nálunk nyilvántartásban, az átlagos lakásméret 20 m² ahol általában 5 fő él. A telepen közel 108 felnőtt élt, átlagéletkoruk 32 év. 143 gyermek él a Tabánban, átlagos életkoruk 7év. A

telepen élő teljes népesség átlagéletkora 20 év.

A Tabánban megvalósított integrációt segítő iroda, 2009-től Ifjúsági Információs Pont célja, hogy a telepen élő emberek olyan plusz szociális, jogi, oktatási és egészségügyi szolgáltatásokhoz férjenek hozzá, amelyek segítik beilleszkedésüket a többségi társadalomba.

Az iroda szakmai struktúrájának kialakításakor az a cél vezette a szakembereket, hogy tevékenységük a szegregáció ellen hasson. Ezért az iroda alapvető funkciója nem a városban máshol hozzáférhető alapszolgáltatások helyben történő megvalósítása, hanem ezekhez a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés megszervezése, valamint a speciális szükségletek kielégítése.

[Bővebben...](#)

- **JELENLÉT PROGRAM - PÉCS**
nagyváros szegregátuma

A víz- és csatornaellátottság nélküli, 3-4 lakásos sorházakból álló György-telep (volt bányászkolónia) lakossága túlnyomórészt sokgyermekes, viszonylag fiatal családokból tevődik össze. A rossz életkörülmények miatt a lakosság átlagéletkora alacsony, a telepen viszonylag kevés az idős egyedülálló.

Helyzetfeltárás helyett hosszú távú, aktív résztvevő megfigyelés stratégiájával a Jelenlét program túlmutat a helyzetfeltáráson. Aktív résztvevő megfigyelőként

dolgozunk, megéljük a célterületen a célcsoport tagjai között a mindennapjaikat, így a szakadék az érintettek és a segítő szakmában dolgozók (mi) köztünk folyamatosan szűkül. Egy nyelvet beszélünk, együtt csúszkálunk a sárban egy-egy eső után, így a bizalom kialakításához szükséges feltételek a jelenlétünkből fakadóan adódnak meg számunkra. Nem döntünk helyettük, nem mondjuk meg, hogy mit kell / kéne tenniük, hanem a lakók teljes bevonásával segítünk dönteni, cselekedni. Ebben látjuk a hosszú távú, célravezető, fenntartható szociális munka alapjait.

[Bővebben...](#)

- **JELENLÉT PROGRAM - TÁSKA**
kisfalu szegregátuma

2005-2006 között a roma telepeken élők számára kiírt nyertes pályázatok kapcsán kerültünk kapcsolatba a teleppel, ahol lakhatási, szociális integrációs és tanoda programokat valósítottunk meg. Bár a „Telepfelszámoló program” 2006.

decemberében véget ért Táskán, a megkezdett integrációs tevékenységet a továbbiakban is folytattuk.

A karitatív segélyezési feladatok a teljes faluközösségre kiterjedően zajlanak, a ruha, bútor, mosógép, centrifuga, élelmiszer adományosztás, a lakóterület bekerítése a lakók bevonásával, a hiányos lakások kályhával, és az integrációban érintett roma családok kályhakürttel való támogatása révén.

Szintén a lakók bevonásával kosárfűz ültetvényt telepítettünk, a kosárfűzből alapanyagot szeretnénk nyerni, a kosárfűző tevékenység folytatásához.

A helyi általános iskola pedagógusai részére tréninget tartottunk Integráció vagy inklúzió és Iskolai integrációs program témában, az integrációs normatíva igénylése, a kooperatív tanulás és a kompetenciaalapú tanítás bevezetésének előmozdítása, és az integrált pedagógia módszerei témákkal. Erre alapozva az iskolában kialakított integrációs munkacsoport elkészítette az intézmény integrációs programját is.

Egyénre szabott pályaeorientációs tanácsadást biztosítottunk az összes táskai 7. és 8. osztályos gyermek részére. Az összes felső tagozatos diák részére csoportos pályaeorientációs fórumot tartottunk, melyet kapcsolódó vetélkedőkkel tettünk színesebbé.

Alkalmunk nyílt Táskán elvégezhető tanfolyamok szervezésére. Felnőttek részére sikeresen megszerveztük az ingyenesen elvégezhető fakitermelő - és motorfűrész - kezelő tanfolyamot. Munkánkat segítette a Somogy Megyei Munkaügyi Központ Marcali Kirendeltsége. A tanfolyamot az összes vizsgázó, - összesen 11 táskai férfi - elvégezte.

Jelenleg szakemberünk feladata a telepiek mindennapjait könnyebbé tenni, információs segítő szolgálat működtetésével, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítségével.

- **Hitel-S Program**

- A banki hitelek miatt bajba jutott családok segítése**

A 2008 októberében kirobbant válság újfajta problémákat vetett felszínre, és ezeket a problémákat nem tudják a jelenlegi szabályozói, szociális és piaci megoldások, szolgáltatók hatékonyan és teljes körűen kezelni. Az mostanra tisztán látszik, hogy hiányzik egy olyan támogató-segítő partner a lakosság számára, aki nem egy-egy ügyletet néz, és azt igyekszik megoldani, hanem a család általános helyzetét tekinti át, és ennek alapján próbál meg, egyrészt egy azonnali megoldást javasolni az akut problémára, másrészt visszasegíteni a családot egy kiegyensúlyozott gazdálkodáshoz. Ebből a megfontolásból indította el a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a Hitel-S Programot. [Bővebben...](#)

Áldott Karácsonyt és Boldog Új Évet

kíván a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Módszertani
Csoportja:

Kovácsné Ökrös Ágnes, Tarnai Zoltán,
Karmazsin Eszter, Kertészné Aczél Dóra, Kovács Katalin Tünde.

